

Fordeel kunde bringes frem over Overfladen ved Bjergværksdrift, eller hvad jeg skal kalde det, kunde det tænkes, at der, hvis man tillod, at Eligt sattes i Gang, efter at denne Lov var udkommen, paa flere Steder kunde indrettes saadanne Værker, og at dette i høi Grad kunde vanskeliggjøre Afsløsningen af saadanne Steder, som vare knyttede sammen dermed. Derfor troer jeg, at det vil være billigt og rigtigt i Loven at indsatte en Bestemmelse, som medfører, at der ikke fra Gods-speculantens Side kan gjøres en Forandring i Fæstegodsset, som det foreligger paa den Tid, denne Lov udkommer, og dette kan allerbedst skee, naar man vedtager mit principale Forslag, hvorved det vil komme til at hedde: „Hvor under en Gaards Forer for Tiden drives osv.“, nemlig til den Tid, denne Lov kommer ud. Jeg maa nu henstille til den ærede Ophavsmand til det Forslag, hvorom her er Tale, om han vil vedkjende sig mit Underændringsforslag som en blot Redactionsændring, hvilket vilde være mig det kjæreste, eller om han troer, at der deri i Virkeligheden ligger en Afvigelse fra, hvad han har tænkt sig. Derjom det ærede Medlem af denne Grund skulde være imod Forslaget, vil jeg anbefale de ærede Medlemmer at stemme for mit subsidiaire Forslag, for ikke at gjøre det vanskeliggjøre at faae Fæstegods afløst paa saadanne Steder, hvor slige Tilfælde som de, jeg har nævnt, kunde indtræffe. — Jeg har under Nr. 15 a. stillet et Underændringsforslag, som blot er foranlediget ved, at andre ærede Medlemmer have foreslaaet, at sidste Afsnit af § 11 skal bortfalde; hvis dette skeer kan Genveisningen i Slutningen af mit Forslag under Nr. 15 b. ikke beholdes. — Under Nr. 25 c. har jeg stillet endnu et Underændringsforslag til Forslaget under Nr. 25. Jeg har nemlig ikke villet, at der skal finde nogen constant Udbetaling Sted, men blot, at den vedkommende Kjøber af Gaarden skal udstede en Forskrivning for det hele Beløb, hvorom der er Tale, og som udfindes ved en Taxation. Jeg troer, at derjom man forlanger, at den, der kjøber en Fæstegaard, skal kunne komme til at udbetale en Værdi, der maaffee er 100,000 Rd., vil det være yderst vanskeligt for nogen

Anden end selve Godseieren at kjøbe en saadan Gaard, og derved aabnes atter en Udgang til en Formindbelse af de mindre Jordbrugs Omfang og Antal. Jeg finder, at naar det staaer fast, at Jorddrotten har været den Æneste, der havde Ret til at benytte slige i Fæstejorden gjemte Skatte, og at Brugeren eller Fæsteren ikke har havt Ret til Andet end til at dyrke Jordens Overflade og at gjøre denne frugtbringende for sig, kan man Intet have imod, at man, idet man afløser Fæstevæsenet, lader en saadan Niddomskilde for Godseieren vedblive at bestaae, idet jeg ikke vil, at Jorddrotten skal ønske at lægge Hindringer i veien for Fæsteafsløsningen, som er et statsvigtigt Diemed, men som han kunde blive utilbøielig til at gaae ind paa, naar den i væsentlig Grad kunde skade hans egne Interesser. Jeg kan ikke væsentlig have Meget imod den hele Bestemmelse i Forslaget under Nr. 25, under Forudsætning af, at det staaer fast, at der er en saadan udelukkende Ret for Jorddrotten, men derom har jeg ikke nogen bestemt Sikkerhed, og derfor vilde jeg ikke selv personlig have tiltraadt dette Forslag; under almindelige Forhold havde der altsaa staaet derved, at det var Udvalgets Fleertal, der havde stillet det, men de ærede Medlemmer have allerede hørt Sammenhængen dermed blive forklaret af den ærede Ordfører og mig, og de ville derfor finde, at der ikke er noget Urimeligt i, at jeg har stillet dette Underændringsforslag dertil. — Det næste Forslag, jeg har stillet, angaaer § 27; som jo gaaer ud paa, at Jorddrotter, der ville fremlægge Salgsplaner, som ere af en saadan moderat Besskaffenhed, at de kunne finde eenstemmitgt Bisid hos en Commission, som var udnævnt af den lovgivende Magt, skulde have Tilladelse til for visse Tidrum at unddrage sig fra at faae Loven anvendt paa deres Godser. Jeg har ikke ved denne Sags Behandling villet indrage Fæstehuusmands-Stedernes Afsløsning; jeg har allerede tidligere forklaret, hvorfor jeg ikke har villet dette, men da jeg har seet, at man andetsteds har antydet, at jeg har villet noget Saadant, skal jeg blot her gjentage, hvad jeg tidligere har sagt, nemlig at jeg vilde ansee det for at være til Skade for Gaardmændene og til ingen Nytte